

Блок 7 (7-й клас)

Чи те, що я хочу, є також тим, що мені потрібно?

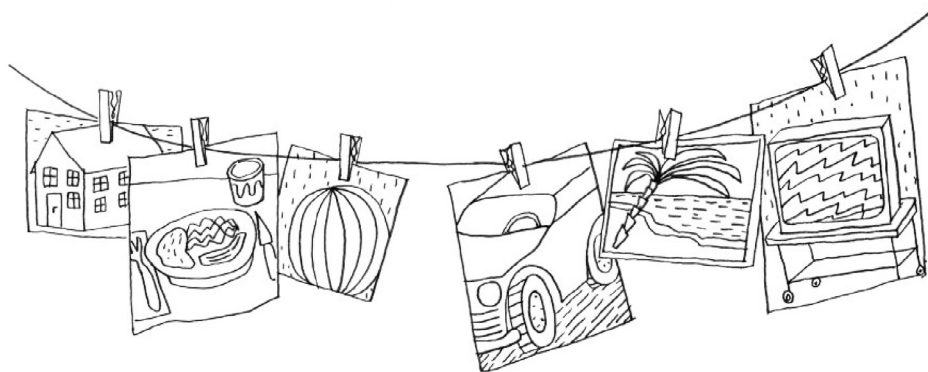
А План уроку

	Ключове питання/теми уроків	Ключові дії	Ресурси
Урок 1	Які мої бажання та мрії?	Учні дізнаються про власні бажання, пояснюючи їх один одному.	Картинки для того, щоб сформувати пари учнів.
Урок 2	Чого потребують люди? Що було б добре мати?	Учні вчаться розрізняти бажання та потреби, а також базові потреби та потреби у самореалізації.	Старі журнали, ножиці, клей, папір, нитка, прищіпки для одягу.
Урок 3	Які є бажання? Які є потреби?	Групи або клас обирають десять важливих бажань та потреб.	Матеріали, які надають учні.
Урок 4	Чи відповідають права дітей нашим ідеям про бажання та потреби?	Учні порівнюють свої пропозиції з різними правами дітей та створюють презентаційні плакати для Всесвітнього дня дитини.	Копії Конвенції про права дитини для кожної групи; фліпчарт та папір.

Б Довідкові та освітні цілі

Для того, щоб зрозуміти, про що йдеться у правах дітей та людини, учні повинні самостійно подумати про свої потреби та бажання. Вони мають усвідомити, чого очікують від життя у нинішній ситуації. Насамперед, їм слід відкрито подумати про власні бажання та потреби (наскільки б фантастичними вони не здавалися), а також їм має бути дозволено вільно їх висловлювати.

По-друге, учні мають уточнити, у чому полягає різниця у їхньому розумінні між суто бажаннями та реальними потребами в житті. Цей вид вибору майже безперечно скерує їх у напрямку багатьох тих прав, які вже було їм гарантовано у Конвенції про права дитини.

На кожному етапі важливо, щоб учитель стимулював і вів обговорення. І все ж йому або їй слід остерігатися надмірного втручання. Важливо, щоб він або вона не читав моралі й не намагався нав'язати учням свої цінності. Швидше, у правильно спрямованій дискусії учні часто самі відкриватимуть та вирішуватимуть спірні концепції та цінності.

Ідеальним часом для роботи над блоком 7 буде початок листопада. У такий спосіб плакати, створені на четвертому уроці, будуть завершені

та готові до виставлення з нагоди Всесвітнього дня дитини (20 листопада).

В Ключові питання для обговорення у блоці 7

Вивчення прав дітей	Пізнавання прав дітей	Реалізація прав дітей
Вчитель		
Яким чином у вашому класі та шкільній спільноті дотримуються принципів прав дітей?	Що зараз учні знають про права дітей?	Навчання тому, яким чином діяти поза межами школи: що учні вивчили для свого подальшого життя?
Цей розділ пропонує учням можливість виразити власні бажання та потреби. Вони дізнаються про те, що їх слухають та сприймають серйозно. Вони вивчають різницю між базовими потребами виживання та речами, які ми бажємо.	Учні розуміють, що права дітей пов'язані з основними потребами, задоволення яких є необхідним для виживання.	Учням слід усвідомити, що щоденно вони стикаються з ключовими питаннями життя, і що суспільство створює нерівні умови для своїх членів у подоланні цих проблем. Їм також слід навчитися відстоювати власні бажання, дотримуючись критичної дистанції до них.
Учні		
Який досвід застосування прав дітей я мав у класі?	Що я вивчив про права дітей?	Який крок я можу тепер зробити?
Я можу виражати свої бажання лише тоді, коли довіряю своїм однокласникам та вчителю. Я дізнався, що варто відкриватися та бачити, як це також роблять інші.	Я дізнався, що права дітей зосереджуються на наших найважливіших потребах: участь, розвиток, виживання та захист, — і що вони тісно пов'язані з моїм повсякденним життям.	Я буду намагатися більше уваги приділяти різниці між бажаннями та потребами. Я не буду приховувати чи відмовлятися від моїх бажань та мрій, але я буду намагатися зробити так, щоб вони здійснилися, не завдаючи шкоди потребам інших людей.

Г Процедура

Урок 1

Вступ: учитель інформує клас, що у середній школі права дітей також будуть темою серії уроків щоранку. Вчитель запитує клас, що учні пам'ятають з початкової школи, та розглядає найважливіші факти (див. блок 3, урок 2 та блок 4, урок 1: походження прав дітей, найважливіші права дітей, можливо, їх відношення до прав людини).

Оголошення: цього року темою будуть «бажання і потреби». Вчитель надає короткий опис теми, просить учнів навести приклади для кожної категорії та найважливіші відмінності. Як ця тема може бути пов'язана з правами дітей?

Формування груп: учитель розрізав картинки красивих машин, модних предметів одягу чи привабливих курортів на чотири частини кожну та роздає ці частини учням у хаотичному порядку. Учні повинні знайти свого партнера, який теж має частину однієї картинки; разом вони утворюють робочу групу. Якщо для того, щоб охопити всю кількість учнів, потрібно утворити групи з трьох чи п'яти осіб, учитель відповідно підлаштовує кількість частинок.

Кожна група обирає доповідача та керівника. Доповідач буде виступати від імені групи перед іншими групами та вчителем під час пленарного засідання. Він або вона відповідальний за донесення думки групи, а не власної. Керівник групи організовує робочий процес, об'єднує всіх членів та стежить за часом.

Групи отримують завдання обговорити наступні питання та написати нотатки щодо них:

- Які ваші найбільші бажання сьогодні? Що могло б зробити вас особливо щасливими?

- Які ваші найбільші бажання або мрії на майбутнє (наприклад, коли вам буде 25)?

- Чи можете ви згадати, які бажання та мрії були у вас у віці 5, 7, 9 та 11 років? Які були ваші найбільші бажання у цьому віці? Що могло б зробити вас особливо щасливими?

- Які бажання та мрії у дорослих (наприклад, батьків, знайомих, інших людей)?

Кожна група складає перелік бажань і мрій, що впорядковуються за різним віком, у якому вони були важливими. Перелік вноситься у таблицю (на папері формату А3 або А2). Учні можуть самостійно скласти таблицю, або вчи-

тель може надати їм точні інструкції стосовно деталей та проекту, залежно від рівня класу. Таблиця повинна мати належний заголовок, який учні повинні придумати самостійно.

Аркуші паперу розвішуються (як міні-плакати); доповідач від кожної групи представляє результати. Можливо, вчитель повідомить свою думку про такі аспекти, як бажання, що є характерними для певної статі, реалістичні або утопічні бажання тощо.

Домашнє завдання на наступний урок (через декілька днів): діти збирають вирізки на тему бажань і потреб (з газет, каталогів, журналів тощо) та приносять прищіпки для одягу (за відсутності приблизно 60 прищіпок для одягу в школі).

Урок 2

Вступ: коротке нагадування про попередній урок. Урок був присвячений нашим бажанням зараз і коли ми були молодшими. Сьогодні ми хочемо зосередитися більше на відмінностях між бажаннями, з одного боку (здійснення яких було б приємним для нашого саморозвитку), та (основними) потребами, з іншого боку (які є життєво важливими для нас). Можна попросили дітей навести декілька прикладів.

Додаткова робота у групах. Завдання полягає в обговоренні наступного:

— Що б ви хотіли мати? Що було б приємно мати? Що б це дозволило нам зробити/ким стати? (Життєво важливі потреби.)

Картинки, які були принесені до школи в рамках домашнього завдання, можуть допомогти нам у виробленні спонтанних думок та ідей, особливо в пошуку ідей для бажань.

Після роздавання аркушів паперу формату А3 кожній групі надаються наступні завдання:

а) Створити таблицю зі щонайменше п'ятьма (основними) потребами (їжа, безпека, турбота, друзі, освіта, тепло тощо) та п'ятьма побажаннями, які б були корисними для саморозвитку (наш власний телевізор, подорож в екзотичне місце, розкішне авто тощо).

б) Вирізати картинки, які б ілюстрували обидві категорії та (можливо, в рамках домашнього завдання) знайти додаткові картинки. Картинки повинні бути марковані на зворотному боці або внизу кожної з них літерами ОП (основні потреби) або Б (бажання).

Урок 3

Група отримує таке завдання: викладіть перед собою всі свої картинки, які ілюструють бажання та (основні) потреби. Демократично виберіть п'ять картинок, які найкраще ілюструють основні потреби. Так само оберіть п'ять картинок, що найкраще ілюструють бажання, здійснення яких вашій групі найбільше хотілося б. Переконайтесь, що ви врахували думку кожного члена групи! (Для вибору картинок кожен член групи може отримати п'ять невеликих паперових горошин або жетонів для розміщення на зображенні, якому вони віддають перевагу. Обираються ті картинки, на яких опиняться найбільша кількість жетонів).

Обговорення та пошук консенсусу в групах. Наступне завдання: візьміть шматок мотузки (довжиною приблизно 4 м) та десять прищіпок для одягу. Підвісьте мотузку у відповідному місці та скористайтесь прищіпками для одягу, щоб підвісити свої картинки у такому порядку:

- Зліва: картинки речей, які нам потрібні, щоб жити гідно (основні потреби).
- Справа: картинки речей, які б зробили наше життя більш приємним і радісним (бажання).
- Деякі картинки також можуть бути підвішені посередині між цими двома категоріями.

Презентації групами. Крім того, може бути проведено обговорення (модератором якого виступає вчитель) різних аспектів (відмінностей, пов'язаних зі статтю, або того, що вважається основними потребами у багатих і бідніших країнах).

Урок 4

Кожна група отримує п'ять чистих аркушів паперу формату А3, а також копію прав дитини (див. додаток). Після чого учням надаються наступні завдання:

- Візьміть свої десять картинок, які ви розвісили на останньому уроці. Увага має бути приділена п'яти картинкам, які ілюструють основні потреби.
- По черзі зачитайте вголос Конвенцію про права дитини своїй групі. Для кожного права, яке зачитується, подумайте, чи стосується воно однієї з потреб на ваших п'яти обраних картинках (або одного з бажань на п'яти інших картинках).

— Візьміть п'ять аркушів паперу формату А3: зліва всередині зверху аркуша наклейте одну з п'яти картинок, яка являє собою основну потребу. Справа або внизу напишіть право дитей, яке відповідає картинці. Деяким картинкам можуть відповідати кілька прав дитей!

— Розробіть та прикрасьте п'ять аркушів паперу максимально красиво (як «міні-плакати»). Вони будуть виставлені у шкільному приміщенні 20 листопада (Всесвітній день дитини).

Презентації п'яти міні-плакатів (від кожної групи) класу. Заключне обговорення такого питання: наскільки наші думки про основні потреби співвідносяться з тим, що сказано у Конвенції про права дитини?

Роз'яснення етапів організації виставки плакатів буде проведено 20 листопада.